

§ 161

Dnr KS 2022/297

Svar på remiss - Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun lämnar nedanstående synpunkter som svar på remissen *Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck*.

Reservationer

Ulf Rexefjord (SD) och Liselott Hassel (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

SOU-202215 är ett omfattande dokument på 857 sidor som kräver fackkunskaper av läsaren för att tillgodogöra sig och bedöma. Likaledes blir då förslaget till remissvar svårbedömt.

Svaret kan dock inte tolkas på annat sätt än att man instämmer i och även delvis förstärker betänkandets ställningstaganden i att väga in klimatnyttan i våra upphandlingar. Även om man mycket riktigt påpekar att det kommer att vara resurskrävande för kommunen och att externt stöd behövs. Vi hade önskat oss ett svar med en mer kritisk hållning.

Sammanfattning

Regeringen har remitterat Miljömålsberedningen delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck till Melleruds kommun för synpunkter. Regeringen önskar synpunkter på överväganden och förslag i betänkandet särskilt med fokus på förslag på nya mål och behov av styrmedel och åtgärder för att nå dessa föreslagna mål.

Miljömålsberedningen ska, enligt direktiv från regeringen, verka för att nå en bred politisk samsyn inom prioriterade områden inom miljöpolitiken. Enligt tilläggsdirektiv från regeringen ska Miljömålsberedningen föreslå en samlad strategi för att minska klimatpåverkan från konsumtion i syfte att nå en klimatomåttlig hållbar konsumtion på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Synpunkter på remissen

Dalslands miljö- och energikontor (i fortsättningen benämnt DMEK) ser positivt på beredningens förslag när det gäller att stärka betydelsen av den offentliga upphandlingen i klimatfrågor som t.ex.:

- Ändring i lagen om offentlig upphandling genom tillägget; en upphandlande myndighet ska beakta klimatmålen i sin offentliga upphandling.
- Etappmål för utsläpp från offentlig upphandling av varor och tjänster.
- Att Upphandlingsmyndigheten ska samarbeta med Naturvårdsverket för att ta fram kriterier för vad som ska räknas som klimatkrav i offentlig upphandling.
- En ny programutbildning för offentliga upphandlare med delar om klimat, utsläpp från offentlig konsumtion och tillvägagångssätt för att minska utsläppen.

Som det står i Miljöberedningens förslag så är kommunerna den organisationsform bland de offentliga organisationerna som tillsammans har den största klimatpåverkan i och med sitt breda upphandlingsområde. Vidare har kommunerna svårt att nå upp till målet "en miljömässigt ansvarfull offentlig upphandling" som är ett av målen i den nationella upphandlingsstrategin.

Detta redovisas i Tabell 13.2 i förslaget. Detta trots att det har funnits en politisk vilja för klimatomställning och gjorts regionala satsningar såsom "Klimat2030- Västra Götaland ställer om" under flera år. Upphandlingsområdet är ett utpekat viktigt område i denna satsning. DMEK saknar en analys kring varför kommunerna ligger sämst till i måluppfyllelsen och önskar att analysen ligger till grund för Miljöberedningens förslag för att underlätta för kommunerna.

Miljöberedningens förslag om bland annat resultatindikator och förslaget om klimatkrav i myndigheternas instruktioner kommer att innebära en tillkommande administrativ uppgift vilket beskrivs i konsekvensanalysen. Särskilt för de organisationer som inte har kommit så långt i sin omställning, exempelvis små kommuner, kommer att få en ökad administrativ uppgift. För en liten kommuns upphandlarfunktion är det svårt att prioritera förarbetet och uppföljning i ett upphandlingsförfarande, vilket är en viktig del för utvecklingsarbetet inom upphandling.

För att underlätta för upphandlare i små kommuner välkomnas mer stöd från t.ex. Upphandlingsmyndigheten och SKR.

DMEK hade gärna sett att beredningen presenterat förslag som ger ökade förutsättningar att hitta mer lokala "lösningar" (t.ex. lokala leverantörer) i den offentliga upphandlingen. DMEK har uppfattningen att lokala "lösningar" i upphandlingar ofta kan medföra både klimatsmarta effekter, bidra till hållbara helhetslösningar, men också ge viktiga synergieffekter. Lokala lösningar kan ofta också ge en god pedagogisk förståelse för betydelsen av klimatsmarta upphandlingar och den lokala nivån ger också förutsättningar för ett större ansvarstagande kring effekterna av upphandlingen. Ett sådant exempel är upphandling av köttprodukter. En lokal producent av så kallat naturbeteskött har ofta svårt att "vinna" en upphandling gentemot en större köttleverantör (inom landet eller utanför Sverige). Förutom naturbetesköttets positiva klimateffekter ger det också mycket positiva effekter för t.ex. den biologiska mångfalden. Förhoppningsvis kan de klimatkrav som Naturvårdsverket och Upphandlingsmyndigheten ska ta fram även beakta viktiga och tydliga synergieffekter när klimatanpassade upphandlingar genomförs.

DMEK konstaterar att beredningen inte redovisar vare sig tankar, strategier eller förslag som kan minska eller förändra den klimatpåverkande konsumtionen, utan enbart uppehåller sig kring strategier för att minska *utsläppen* av vår konsumtion. Med tanke på att de klimatpåverkande utsläppen behöver minska både kraftigt och snabbt så anser DMEK att det är uppenbart att det behövs åtgärder som både minskar själva den klimatpåverkande konsumtionen som dess utsläpp. Sådana åtgärder medför sannolikt ett behov av systemförändringar med bl.a. styrmedel som driver mot resurshushållning etc. Tyvärr saknar delbetänkandet förslag till sådana incitament.

Beslutsunderlag

- Missiv
- Remisshandling – SOU 2022:15 - <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2022/04/sou-202215/>
- Dalslands miljö- och energikontors tjänsteskrivelse/förslag till remissvar.
- Arbetsutskottets beslut 2022-09-06, § 225.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Bifall till arbetsutskottets förslag enligt följande:

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun lämnar nedanstående synpunkter som svar på remissen *Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck*.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Beslutet skickas till

Regeringskansliet/Miljödepartementet

